

SINTEZA

obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor (structurată pe articole sau puncte din proiect și/sau regulament)
la proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei „Pentru modificarea Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 179/2019 privind aprobarea Regulamentului
cu privire la sistemul automatizat de plăți interbancare, modificarea și abrogarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei”

Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Nr. obiecției/propunerii/recomandării	Conținutul obiecției/propunerii/ recomandării	Argumentarea autorului proiectului
I. Obiecții și propuneri de ordin general				
-	„QIWI-M” SRL	1	Pornind de la prevederile Legii nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică toți prestatorii de servicii de plată, atât băncile, cât și prestatorii de servicii de plată nebankari, prestează servicii de plată în aceleași condiții și respectând aceleași cerințe, considerăm oportun oferirea posibilității prestatorilor de servicii de plată nebankari de a participa în toate sistemele SAPI, inclusiv în sistemul DBTR. Astfel, prestatorii de servicii de plată vor activa în condiții de concurență loială față de bănci și vor avea posibilitatea de a executa, la solicitarea clienților, transferuri în regim normal, precum și în regim de urgență.	Comentariu: Participarea prestatorilor de servicii de plată nebankari, la solicitare, în sistemul CDN și sistemul Instant rezultă din prevederile art. 35 al Directivei (UE) 2015/2366 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, transpus în legislația RM prin art. 32 ³ din Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică. Astfel, conform Directivei UE, statele nu împiedică accesul mai mult decât este necesar la sisteme desemnate în temeiul Directivei 98/26/CE privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a titlurilor de valoare pentru protejarea sistemului de plată împotriva unor riscuri specifice, precum riscul de decontare, riscul operațional și riscul comercial și pentru protecția stabilității financiare și operaționale a sistemului de plată.
-	Ministerul Justiției	2	De ordin redacțional, comunicăm că odată cu prezentarea proiectului spre înregistrare Ministerului Justiției urmează a fi inclusă parafa de înregistrare a acestuia.	Comentariu: Mențiunea corespunzătoare va fi inclusă la etapa prezentării proiectului spre înregistrare.
-	Ministerul Justiției	3	De ordin general, comunicăm că potrivit art. 54 alin. (1), lit. e) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative „În cazul în care se impune folosirea unor termeni și expresii din alte limbi, se indică, după caz, corespondentul acestora în limba română”, în acest context urmează a fi revizuit și textul proiectului.	Comentariu: Includerea corespondenților în limba română nu este oportună. Notăm că, Legea nr. 100/2017 nu prescrie obligația includerii corespondentului în limba română, ci caracterul opțional al acestei acțiuni.
II. Obiecții și propuneri la articolele/punctele din proiect				
-	Ministerul Justiției	4	Potrivit notei informative, proiectul stabilește modul de funcționare a sistemului de plăți instant: organizarea sistemului, tipuri de documente procesate, programul zilei operaționale; entitățile participante în sistemul de plăți instant; tipurile de servicii auxiliare oferite participanților SAPI; precum și perfecționarea prevederilor ce țin de gestionarea riscului de lichiditate și a celui operațional. În mod repetat, subliniem asupra importanței respectării art. 16 alin. (2) și art. 44 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, astfel se va indica doar temeiul juridic concret pentru emiterea prezentului act normativ,	Se acceptă

			referințe la alte acte normative și prevederi care nu constituie temei juridic de adoptare a actului normativ elaborat, nu se vor indica în clauza de adoptare. În speță, temeiul legal al proiectului hotărârii, menționat în clauza de emitere, urmează a fi revizuit conceptual, ținând cont de faptul că dispozițiile care se referă la competența generală a Băncii Naționale a Moldovei de a adopta acte normative în domeniul său de competență, nu constituie temei juridic de emitere. Prin urmare, se va identifica temeiul legal pentru emiterea actului normativ respectiv.	
-	Ministerul Justiției	5	Considerăm oportună revizuirea denumirii proiectului, având în vedere că potrivit versiunii în vigoare denumirea este prezentată după cum urmează: „Hotărârea Comitetului executiv nr. 179/2019 privind aprobarea Regulamentului cu privire la sistemul automatizat de plăți interbancare, modificarea și abrogarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei”.	Se acceptă
-	OTP Bank S.A	6	Proiectul urmează a fi completat cu prevederi care descriu modalitatea de rechemare a plăților deja înscrise în contul beneficiarului între sesiunile de clearing în modulul IPS, precum și temeiul legal al acestei rechemări.	Comentariu: Condițiile și prevederile ce țin de rambursare se regăsesc în cadrul normativ primar (Legea nr. 114/2012). Suplimentar, proiectul supus avizării include prevederi ce țin de restituirea sumelor documentelor de plată transmise în mod eronat, alte aspecte privind organizarea activității în sistemul Instant sunt prevăzute în Cerințele funcționale și tehnice pentru participanții SAPI.
-	OTP Bank S.A	7	Textul proiectului urmează a fi completat cu prevederi ce țin de modul de aprobare a comisioanelor aplicate și valoarea maximă a plăților permise, precum și mecanismul de aducere la cunoștință a modificării acestora. Pentru valorile maxime de inclus periodicitatea încasării acestora.	Comentariu: Aspectele ce țin de comisionare se vor regăsi în HCE nr. 180/2019, astfel cum rezultă din prevederile pct. 21 din Regulament.
-	OTP Bank S.A	8	Proiectul urmează a fi completat cu prevederi care să reglementeze mecanismul de soluționare a disputelor apărute la efectuarea plăților.	Comentariu: În cerințele funcționale și tehnice pentru participanții SAPI se regăsește descrierea serviciului de mesagerie între participanți, iar fluxul detaliat al interacțiunii dintre participanți pe marginea solicitărilor de restituire a transferurilor de credit instant prin intermediul serviciului de mesagerie între participanți este descris în documentele sistemului „IPS Disputes REST API specification” și „IPS TMS/X User Guide”.
-	OTP Bank S.A	9	Textul proiectului urmează a fi completat cu cerințe pentru dispozitivele utilizate prin care se efectuează plățile instant.	Comentariu: Cerințele aferente canalelor de acces/dispozitivele utilizate se regăsesc în documentul „UX requirements”.
-	OTP Bank S.A	10	Textul proiectului urmează a fi completat cu precizarea perioadei de timp când fondurile devin disponibile pentru beneficiar.	Nu se acceptă Prevederile ce țin de disponibilitatea fondurilor se regăsesc în art. 67 din Legea nr. 114/2012. Suplimentar, proiectul supus consultării publice

				descrie programul zilei operaționale a sistemului Instant.
-	OTP Bank S.A	11	Proiectul urmează a fi completat cu prevederi ce vor descrie acțiunile băncii beneficiarului în cazul imposibilității înscrierii banilor în contul beneficiarului din diferite motive (de exemplu cont blocat pe Ct).	Comentariu: Fluxul de procesare a unui transfer de credit instant este descris în Cerințele funcționale și tehnice pentru participanții SAPI.
-	OTP Bank S.A	12	Proiectul urmează a fi completat cu precizarea momentului finalizării transferului instant.	Comentariu: Momentul decontării finale este prevăzut la pct. 57 ¹⁵ .
1) pe tot parcursul Regulamentului, cu excepția punctului 24, cuvântul „interbancare” se substituie cu cuvântul „interne”;	Ministerul Justiției	13	La pct. 1 subpct. 1), cuvântul „Regulamentului” se va substitui cu cuvântul „textului”, în conformitate cu normele de tehnică legislativă.	Se acceptă
2) punctul 3: a) după textul „noțiuni:”, se completează cu noțiunea „Alias” cu următorul cuprins: „Alias este un identificator unic care permite utilizatorului serviciilor de plată să îl prezinte în locul datelor de identificare detaliate necesare pentru completarea unui ordin de plată.”; b) noțiunea „Cod al tranzacției” se completează cu noțiunea „Cod Quick Response (în continuare – cod QR)”, cu următorul cuprins: „Cod Quick Response (în continuare - cod QR) – cod de bare pătrate bidimensionale standardizate care permit stocarea informației într-o etichetă vizuală care poate fi citită de un dispozitiv ce dispune de elemente hardware necesare și de un software cititor.”; c) după noțiunea „Sistemul automatizat de plăți interbancare (SAPI)”, se completează cu noțiunea „Transfer de credit instant”, cu următorul cuprins: „Transfer de credit instant – transfer de credit care parcurge fluxul informațional și financiar conform Cerințelor funcționale și tehnice pentru participanții SAPI.”; d) ultimul alineat, după cuvintele „inclusiv noțiunile din”, se completează cu textul „Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică și”;	Ministerul Justiției	14	Subpct. 2) lit. b), înaintea cuvântului „noțiunea” se va completa cu cuvântul „după”.	Se acceptă
Transfer de credit instant – transfer de credit care parcurge fluxul informațional și financiar conform Cerințelor funcționale și tehnice pentru participanții SAPI.	OTP Bank S.A	15	La noțiunea „transfer de plăți instant” se propune de specificat că serviciul este disponibil 24/7/365.	Nu se acceptă , deoarece Cerințele funcționale și tehnice, precum și programul zilei operaționale a sistemului Instant reflectă clar faptul disponibilității 24/7/365.
5) la punctul 5: a) subpunctul 3) se completează cu textul „, care poate participa în sistemul DBTR și sistemul CDN”; b) la subpunctul 4) textul „participă doar în sistemul CDN” se substituie cu textul „poate	„QIWI-M” SRL	16	Cu referire la pct. 5) lit. g) nu este specificat cum va avea loc conectarea și interacțiunea între prestatorul de servicii de inițiere a plății și prestatorul de servicii de plată care gestionează contul de plăți. Interacțiunea va avea loc prin intermediul BNM sau prin altă modalitate?	Comentariu: Cerințele minime necesare referitoare la conectarea și interacțiunea PIS și PSP care gestionează contul de plăți sunt stabilite în Regulamentul cu privire la autentificarea strictă a clienților și standardul deschis, comun și sigur de comunicare între prestatorii de servicii de plată.

<p>participa doar în sistemul CDN și sistemul Instant”;</p> <p>c) subpunctul 5) se completează cu textul „ , care pot participa în sistemul DBTR și sistemul CDN”;</p> <p>d) subpunctul 6) se completează cu textul „ . Această entitate poate participa în sistemul DBTR și sistemul CDN, iar în calitate de participant mandatat poate participa doar în sistemul DBTR”;</p> <p>e) subpunctul 7) se completează cu textul „ , care poate participa în sistemul DBTR și sistemul CDN”;</p> <p>f) la subpunctul 8) textul „participă doar în sistemul CDN” se substituie cu textul „pot participa în sistemul CDN și sistemul Instant”;</p> <p>g) se completează cu subpunctul 9) cu următorul cuprins: „ 9) Entități prestatoare de servicii de inițiere a plății, care pot participa doar în sistemul Instant”;</p>	Ministerul Finanțelor	17	<p>La pct.1 subpunctul 5) lit. g) de completare cu un subpunct nou „9) Entități prestatoare de servicii de inițiere a plății, care pot participa doar în sistemul Instant” contravine prevederilor Legii 114/2012 (redacția în vigoare din 05 august 2024), deoarece serviciile de inițiere a plății sunt permise prestatorilor serviciilor de plată, după cum este stabilit în art. 7 al legii prenotate. În același timp, unii din acești prestatori pot presta și alte servicii de plată, care presupune participarea în sistemele CDN și DBTR al SAPI. Prin urmare, nu putem afirma că entitățile care prestează servicii de inițiere a plății „pot participa doar în sistemul Instant”.</p>	Comentariu: Participarea entităților prestatoare de servicii de inițiere a plății doar în sistemul Instant este dictată de prevederile art. 32 ³ al Legii nr. 114/2012.
<p>7) se completează cu punctul 15¹, cu următorul cuprins: „15¹. Banca Națională a Moldovei, la cererea unui prestator de servicii de plată, care oferă servicii de administrare cont și care nu este participant SAPI, îi poate atribui cod BIC care respectă cerințele pct. 14 cu scopul de a fi utilizat pentru evidența standardizată a conturilor utilizatorilor serviciilor de plată cărora le oferă serviciul de administrare cont.”;</p>	„QIWI-M” SRL	18	<p>Ținând cont de faptul că transferurile aferente serviciilor de inițiere a plății se decontează doar prin sistemul Instant (pct. 5) subpct. 9) al prezentului regulament), considerăm că și prestatorul de servicii de plată, care oferă servicii de administrare cont trebuie să fie conectat la SAPI. În caz contrar se creează o interpretare eronată a utilizării codului BIC.</p> <p>De asemenea, conform prevederilor regulamentului cu privire la transferul de credit, în cazul în care utilizatorul serviciilor de plată se deservește la un prestator de servicii de plată nebanca ce nu participă la SAPI utilizează BIC-ul și IBAN-ul contului PSP deschis la prestatorul conectat la SAPI.</p>	Nu se acceptă , deoarece punctul vizat va permite atribuirea codurilor IBAN și utilizatorilor PSP care nu participă la SAPI.
<p>13) la punctul 40 textul „se va indica codul tranzacției respectiv (014) și” se exclude;</p>	OTP Bank S.A	19	<p>Punctul 13) din proiect, prin care la punctul 40 al Regulamentului se exclude textul „se va indica codul tranzacției, respectiv (014) și” urmează a fi reformulat și completat, deoarece pe lângă faptul că excluderea obligației de a indica codul tranzacției contravine Cerințelor funcționale și tehnice pentru participanții SAPI. Autorul urmează să specifice soluția care o va înlocui pe cea existentă.</p> <p>Altfel, se va forma o discrepanță între prevederile normative, care nu va permite o aplicare corectă a acestora.</p>	Comentariu: Detalii privind documentul de plată inițiat în vederea restituirii se regăsesc în Cerințele tehnice și funcționale pentru participanții la SAPI.
<p>18) se completează cu Secțiunea 3¹ ,cu următorul cuprins: „Secțiunea 3¹ Organizarea activității în sistemul Instant 57¹. Sistemul Instant este un sistem decuplat în care disponibilitatea fondurilor pentru</p>	„QIWI-M” SRL	20	<p>Considerăm oportun să fie specificat tipul ordinilor de plata privind transferurile de credit instant, ținând cont de faptul că în sistemul Instant nu se procesează ordinele de plată B2B.</p>	Comentariu: O asemenea specificare tehnică nu este relevantă pentru textul regulamentului.
	„FinComBank” SA	21	<p>La pct. 1 sub.18) al Hotărârii, cu privire la pct. 57¹ propunem, în scopul minimizării riscului privind nerespectarea</p>	Comentariu:

<p>beneficiarii plăților și decontarea tranzacțiilor între participanți nu sunt interconectate, decontarea fiind efectuată în cadrul sesiunilor de decontare ale sistemului Instant, iar fondurile sunt făcute disponibile de participanți pentru beneficiari în termenul stabilit în Cerințele funcționale și tehnice pentru participanții SAPI. Sistemul Instant operează pentru participanții SAPI conform principiului de compensare și decontare pe bază netă, efectuând compensarea plăților transmise de participanți și remiterea rezultatelor compensării spre decontare în sistemul DBTR la intervale de timp prestabilite.</p> <p>57². În sistemul Instant sunt procesate următoarele documente de plată: ordine de plată privind transferurile de credit instant.</p> <p>57³. Participanții în baza dispozițiilor de plată recepționate de la clienți întocmesc documente de plată, care se transmit în sistemul Instant sub formă de mesaje de plată.</p> <p>57⁴. Tipurile de priorități atribuite de către participanți documentelor de plată transmise în sistemul Instant trebuie să corespundă cerințelor expuse în Anexa nr. 4.</p> <p>57⁵. Valoarea maximă a documentului de plată, acceptat de sistemul Instant din partea participanților, este stabilită prin actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei.</p> <p>57⁶. Sistemul Instant asigură posibilitatea efectuării sesiunilor de compensare în conformitate cu Programul zilei operaționale a sistemului Instant.</p> <p>57⁷. Participantul rezervă în contul său de decontare în DBTR mijloace bănești, care constituie garanția creată în scopul utilizării acestora în sistemul Instant. Valoarea garanției creată în contul de decontare va servi drept sold inițial în contul deschis în sistemul Instant. În sistemul Instant vor fi acceptate documente de plată doar în limita soldului curent disponibil, care reprezintă soldul inițial ajustat cu valoarea poziției nete curente.</p> <p>57⁸. Garanțiile create în conturile de decontare sunt executate de către administratorul SAPI exclusiv pentru decontarea pozițiilor nete debitoare ale participanților.</p> <p>57⁹. Pe parcursul etapei „Efectuarea plăților și a compensării” a zilei operaționale a sistemului DBTR participanții pot modifica valoarea garanției create în contul de decontare.</p>			<p>limitelor suficiente pentru executarea plăților Instant în zilele de weekend sau zilele de sărbătoare nelucrătoare, dezvoltarea/implementarea unui mecanism automatizat de majorare a limitei necesare pentru executarea plăților de timp Instant.</p> <p>Argumente: Luând în considerare că responsabilitatea pentru setarea și respectarea limitelor suficiente pentru executarea plăților Instant îi revine participantului în cadrul schemei de plăți, iar suplinirea limitelor este posibilă doar în zilele/orele de lucru DBTR, există probabilitatea setării limitelor insuficiente pentru zilele de weekend sau sărbători, astfel, în cazul dat, plățile Instant urmează a fi rejectate de către IPS.</p>	<p>Procesul de gestionare a lichidităților necesare pentru utilizare în sistemul Instant ține de fiecare participant.</p> <p>Dat fiind faptul că DBTR activează doar în zilele lucrătoare, iar procesul de constituire a garanției în scopul utilizării acesteia în sistemul Instant este interdependent de regimul de lucru al sistemului DBTR (pentru verificarea disponibilității mijloacelor bănești solicitate și rezervarea acestora în contul de decontare în DBTR), participantul urmează să se asigure că garanția constituită este suficientă.</p>
---	--	--	--	--

<p>Valoarea garanției create în contul de decontare nu poate fi mai mică decât poziția netă curentă debitoare din sistemul Instant.</p> <p>57¹⁰. Etapele de procesare a sesiunii de compensare în cadrul sistemului Instant sunt următoarele:</p> <p>1) Transmiterea documentelor de plată;</p> <p>2) Clearing.</p> <p>57¹¹. Pe parcursul etapei „Transmiterea documentelor de plată” are loc:</p> <p>1) inițierea și transmiterea de către participant a documentului în sistem;</p> <p>2) validarea și acceptarea tehnică de către sistem a documentului. Momentul acceptării tehnice a documentului de plată reprezintă momentul intrării acestuia în sistem, prevăzut de Legea nr.183/2016;</p> <p>3) verificarea de către sistem a posibilității participantului de a efectua plata, prin contrapunerea soldului poziției nete curente din sistemul Instant cu valoarea garanției create în contul de decontare și, după caz, transmiterea documentului de plată la adresa participantului beneficiar spre acceptare sau respingerea acestuia.</p> <p>4) transmiterea mesajului de acceptare sau respingere a documentului de plată de către participantul beneficiar;</p> <p>5) includerea documentului de plată în poziția netă calculată. Din momentul includerii documentului de plată în poziția netă calculată transferul mijloacelor bănești devine irevocabil, în sensul Legii nr.183/2016, asigurând decontarea finală (definitivă) a documentului.</p> <p>57¹². Participanții pot vizualiza în regim de timp real pozițiile nete calculate.</p> <p>57¹³. În cadrul etapei „Clearing” sistemul Instant calculează pozițiile nete finale ale sesiunii de compensare respective și transmite rezultatele compensării spre decontare în sistemul DBTR.</p> <p>57¹⁴. Documentele de plată transmise de participanți pe parcursul etapei „Clearing” a sesiunii de compensare curente se includ în poziția netă calculată a următoarei sesiuni de compensare.</p> <p>57¹⁵. Decontarea finală a documentelor de plată acceptate spre decontare are loc în momentul</p>				
---	--	--	--	--

<p>debitării contului de decontare al participantului plătitor cu valoarea poziției nete debitoare și al creditării contului de decontare al participantului beneficiar cu valoarea poziției nete creditoare.</p> <p>57⁶. Sistemul Instant nu inițiază restituirea documentelor de plată incluse în poziția netă calculată, inclusiv în cazurile în care acestea au fost transmise în mod eronat. Restituirea sumelor aferente documentelor de plată transmise în mod eronat în sistemul Instant se efectuează similar procedurilor de restituire stabilite pentru sistemul DBTR, cu aplicarea corespunzătoare a pct. 39-41.</p> <p>57⁷. Reguli și cerințe suplimentare referitoare la organizarea activității în sistemul Instant sunt prevăzute în Cerințele funcționale și tehnice pentru participații SAPI.”;</p>				
<p>24) punctul 87 subpunctul 3):</p> <p>a) se completează cu litera e), cu următorul cuprins: „e) menținerea permanentă a conexiunii cu sistemul Instant;”;</p> <p>b) se completează cu litera f) cu următorul cuprins: „f) efectuarea lucrărilor de administrare/menținere a mijloacelor software/hardware aferente sistemului Instant conform prevederilor Cerințelor funcționale și tehnice pentru participații SAPI;”;</p> <p>c) la litera h) cuvântul „asigurarea” se substituie cu textul „pentru sistemele DBTR și CDN”;</p>	<p>„QIWI-M” SRL</p>	<p>22</p>	<p>La pct. 24) lit. c) propunem să fie revizuit și reformulat textul propus spre modificare. Textul modificat al pct. 87 subpct. 3) lit. h) din Regulament nu este corect din punct de vedere stilistic și gramatical.</p>	<p>Comentariu: Urmare revizuirii proiectului, punctul vizat a fost redactat corespunzător.</p>
<p>25) la punctul 87 subpunctul 4) lit. c) textul „Legea nr. 91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic” se substituie cu textul „Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere”;</p>	<p>„QIWI-M” SRL</p>	<p>23</p>	<p>Propunem de reformulat pct. 25) prin completarea cu sintagma „lit. b)” și de redat după cum urmează: „25) la punctul 87 subpunctul 4) lit. b) și lit. c) textul „Legea nr. 91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic” se substituie cu textul „Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere”;”</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>28) la punctul 99 textul „sistemelor DBTR și CDN cu” se substituie cu textul „sistemelor DBTR, CDN și Instant cu cerințele cadrului normativ și”, iar textul „Principiile infrastructurilor pieței financiare, elaborate de Banca pentru Decontările Internaționale (Principiile Basel)” se substituie cu textul „cerințele Regulamentului privind monitorizarea infrastructurilor pieței financiare și a instrumentelor de plată”;</p> <p>31) punctul 105 va avea următorul cuprins: „105. În vederea evaluării măsurilor întreprinse de către băncile licențiate, PSP</p>	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>24</p>	<p>La subpct. 28) și subpct. 31), se va indica nemijlocit actul normativ prin care a fost aprobat „Regulamentul privind monitorizarea infrastructurilor pieței financiare și a instrumentelor de plată”.</p>	<p>Comentariu: Includerea referinței la actul prin care a fost aprobat Regulamentul privind monitorizarea infrastructurilor pieței financiare și a instrumentelor de plată nu este posibilă, deoarece acesta este la etapa de definitivare, nefiind aprobat de către Comitetul executiv al BNM.</p>

<p>nebankari și persoana juridică care desfășoară activitatea de depozitar central al valorilor mobiliare ca activitate de bază pentru gestionarea riscurilor aferente activității în SAPI:</p> <p>1) aceștia informează de îndată, conform prevederilor Regulamentului privind monitorizarea infrastructurilor pieței financiare și a instrumentelor de plată, Banca Națională a Moldovei cu privire la apariția oricăror incidente ce afectează participarea la SAPI;</p> <p>2) Banca Națională a Moldovei verifică în cadrul controalelor pe teren conformarea acestora cu cerințele de gestionare a riscurilor prevăzute de Capitolul IV.”;</p>				
<p>30) la punctul 100 subpunctul 1), după cuvântul „Monitorizează” se completează cu cuvintele „în timp real”;</p>	<p>„QIWI-M” SRL</p>	<p>25</p>	<p>Propunem să fie revizuit textul, deoarece pct. 100 din Regulament nu conține cuvântul „Monitorizează”.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>BC „Energbank” SA</p>	<p>26</p>	<p>La pct.30) al proiectului, în expresia „la punctul 100 subpunctul 1), după cuvântul „Monitorizează” se completează cu cuvintele „în timp real”, este indicat eronat numărul punctului - punctul corect fiind 101, deoarece punctul 100 nu conține subpuncte.</p>	
<p>34) Anexa nr. 2 se abrogă;</p>	<p>OTP Bank S.A</p>	<p>27</p>	<p>Prin abrogarea Anexei nr. 2, autorul exclude lista codurilor tranzacțiilor, făcând totodată trimitere la Cerințele funcționale și tehnice pentru participanții SAPI, care la rândul său nu conține codurile respective. Astfel se creează o lacună care urmează a fi lichidată de autor.</p>	<p>Comentariu: Lista codurilor tranzacțiilor expuse în Anexa nr. 2 este preluată și se regăsește în Cerințele funcționale și tehnice pentru participanții la SAPI, fiind completată inclusiv cu codurile tranzacțiilor utilizate în sistemul Instant.</p>
	<p>BC „Victoriabank” SA</p>	<p>28</p>	<p>Pct. 34 - se propune abrogarea Anexei nr. 2, totodată: - în specificațiile tehnice SAPI acestea sunt menționate și sunt parte a mesajelor actuale expediate în format .xml. - Pct. 57 (16) – la p.40 din Regulament se face trimitere la codul tranzacției (014).</p>	
	<p>„FinComBank” SA</p>	<p>29</p>	<p>Un factor important ține de a clarifica la pct. 1 subpct.34) al Hotărârii, din ce considerente autorul proiectului propune abrogarea Anexei nr. 2 (Lista codurilor tranzacțiilor) din Regulamentul nr. 179/2019, conform căreia băncile transmit în SAPI documente de plată în nume și pe cont propriu sau în numele clienților săi cu indicarea codului tranzacției respectiv, asigurând corectitudinea și veridicitatea datelor conținute în documentele de plată pe care le transmit. Pornind de la modificările operate este necesar de clarificat: 1. Va fi elaborată o Listă nouă? 2. Unde va fi expusă Lista codurilor tranzacțiilor?</p>	

<p>1) Anexa nr. 3 se completează cu textul: „Programul zilei operaționale a sistemului Instant (în zilele operaționale ale sistemului DBTR)»</p> <table border="1" data-bbox="129 292 555 1439"> <thead> <tr> <th>Nr. d/o</th> <th>Denumirea etapei</th> <th>Perioada de timp</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>.</td> <td>Efectuarea plăților și a compensării</td> <td></td> </tr> <tr> <td>.1.</td> <td>Prima sesiune de compensare în sistemul Instant</td> <td>20:20 ziua operațională precedentă a sistemului DBTR-9:30</td> </tr> <tr> <td>.1.1</td> <td>Transmiterea documentelor de plată</td> <td>20:20 ziua operațională precedentă a sistemului DBTR-9:15</td> </tr> <tr> <td>.1.2</td> <td>Clearing</td> <td>9:15 - 9:30</td> </tr> <tr> <td>.2.</td> <td>A doua sesiune de compensare în sistemul Instant</td> <td>9:30 - 12:15</td> </tr> <tr> <td>.2.1</td> <td>Transmiterea documentelor de plată</td> <td>9:30 - 12:00</td> </tr> <tr> <td>.2.2</td> <td>Clearing</td> <td>12:00 - 12:15</td> </tr> <tr> <td>.3.</td> <td>A treia sesiune de compensare în sistemul Instant</td> <td>12:15 - 14:30</td> </tr> <tr> <td>.3.1</td> <td>Transmiterea documentelor de plată</td> <td>12:15 - 14:15</td> </tr> <tr> <td>.3.2</td> <td>Clearing</td> <td>14:15 - 14:30</td> </tr> <tr> <td>.4.</td> <td>A patra sesiune de compensare în sistemul Instant</td> <td>14:30 - 17:30</td> </tr> </tbody> </table>	Nr. d/o	Denumirea etapei	Perioada de timp	.	Efectuarea plăților și a compensării		.1.	Prima sesiune de compensare în sistemul Instant	20:20 ziua operațională precedentă a sistemului DBTR-9:30	.1.1	Transmiterea documentelor de plată	20:20 ziua operațională precedentă a sistemului DBTR-9:15	.1.2	Clearing	9:15 - 9:30	.2.	A doua sesiune de compensare în sistemul Instant	9:30 - 12:15	.2.1	Transmiterea documentelor de plată	9:30 - 12:00	.2.2	Clearing	12:00 - 12:15	.3.	A treia sesiune de compensare în sistemul Instant	12:15 - 14:30	.3.1	Transmiterea documentelor de plată	12:15 - 14:15	.3.2	Clearing	14:15 - 14:30	.4.	A patra sesiune de compensare în sistemul Instant	14:30 - 17:30	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>30</p>	<p>3. Va exista o listă diferită de Lista codurilor tranzacțiilor actuală în vigoare?</p> <p>La subpct. 35) și subpct. 36), considerăm oportună substituirea cuvântului „textului” cu cuvintele „două tabele cu următorul cuprins”, pentru subpct. 35), și cu cuvintele „un tabel cu următorul cuprins”, pentru subpct. 36).</p>	<p>Se acceptă</p>
Nr. d/o	Denumirea etapei	Perioada de timp																																						
.	Efectuarea plăților și a compensării																																							
.1.	Prima sesiune de compensare în sistemul Instant	20:20 ziua operațională precedentă a sistemului DBTR-9:30																																						
.1.1	Transmiterea documentelor de plată	20:20 ziua operațională precedentă a sistemului DBTR-9:15																																						
.1.2	Clearing	9:15 - 9:30																																						
.2.	A doua sesiune de compensare în sistemul Instant	9:30 - 12:15																																						
.2.1	Transmiterea documentelor de plată	9:30 - 12:00																																						
.2.2	Clearing	12:00 - 12:15																																						
.3.	A treia sesiune de compensare în sistemul Instant	12:15 - 14:30																																						
.3.1	Transmiterea documentelor de plată	12:15 - 14:15																																						
.3.2	Clearing	14:15 - 14:30																																						
.4.	A patra sesiune de compensare în sistemul Instant	14:30 - 17:30																																						

.4.1	Transmiterea documentelor de plată	14:30 - 17:15
.4.2	Clearing	17:15 - 17:30
.5	A cincea sesiune de compensare în sistemul Instant	17:30 - 20:20
.5.1	Transmiterea documentelor de plată	17:30 - 20:05
.5.2	Clearing	20:05 - 20:20

Programul zilei operaționale a sistemului Instant (în zilele neoperaționale ale sistemului DBTR)

Nr. d/o	De numirea etapei	Perioada de timp
.	Efectuarea plăților și a compensării	
.1.	Sesiunea de compensare în sistemul Instant	20:20 ziua operațională precedentă a sistemului DBTR – 9:30 ziua operațională curentă a sistemului DBTR
.1.1	Transmiterea documentelor de plată	20:20 ziua operațională precedentă a sistemului DBTR – 9:15 ziua operațională curentă a sistemului DBTR
.1.2	Clearing	9:15 - 9:30 ziua operațională curentă a sistemului DBTR

”;

<p>2)Anexa nr. 4 se completează cu textul: „Priorități utilizate în sistemul Instant al SAPI</p> <table border="1" data-bbox="152 209 530 416"> <thead> <tr> <th data-bbox="152 209 232 325">Categori a priorit ății</th> <th data-bbox="232 209 530 325">Descrierea</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="152 325 232 416">Priorit atea 100</td> <td data-bbox="232 325 530 416">pentru operațiunile inițiate de participanți în sistemul Instant</td> </tr> </tbody> </table> <p>”;</p>	Categori a priorit ății	Descrierea	Priorit atea 100	pentru operațiunile inițiate de participanți în sistemul Instant				
Categori a priorit ății	Descrierea							
Priorit atea 100	pentru operațiunile inițiate de participanți în sistemul Instant							
<p>2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data de 6 februarie 2024, cu excepția prevederilor subpunctului 6) și punctului 5) lit. g), care vor intra în vigoare la data de 5 august 2024.</p>	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>31</p>	<p>La pct. 2, textul „subpunctului 6) și punctului 5) lit. g)” urmează a fi revizuit, ținând cont de faptul că proiectul conține doar două puncte. În acest caz se va preciza că subpunctul 6) face parte din punctul 1, respectiv, și subpunctul 5) lit. g).</p>	<p>Se acceptă</p>				
<p>Ministerul Finanțelor</p>	<p>32</p>	<p>La pct.2, se propune de modificat textul „cu excepția prevederilor subpunctului 6) și punctului 5) lit. g)” în “cu excepția prevederilor subpunctului 5) lit. g) și subpunctului 6).</p>						
<p>II. Obiecții și propuneri la punctele din regulament</p>								
<p>-</p>	<p>OTP Bank S.A</p>	<p>33</p>	<p>Considerăm oportună completarea Regulamentului cu privire la sistemul automatizat de plăți interbancare cu o anexă nouă, care să conțină modelul Contractului privind participarea în sistemul automatizat de plăți interbancare. Necesitatea în cauză este dictată de mai multe aspecte: a) Republica Moldova tinde să omogenizeze cadrul normativ cu cel al Uniunii Europene, iar Uniunea Europeană pune un mare accent pe liberalizarea pieței și transmiterea către prestatorii particulari a diferitor procese, printre care și procesul de gestionare a sistemelor informaționale de plăți interbancare. Contractul semnat în prezent între BNM și bănci va crea pentru acestea din urma riscuri sporite în cazul în care și în Republica Moldova se va decide de a transmite gestionarea SAPI către o societate comercială. În special pornind de la faptul, că în prezent contractul în cauză este elaborat de către BNM fără a fi respectat principiul egalității părților în raporturi contractuale, prevederile acestuia fiind impuse băncilor în baza principiului „take it or leave it” (nu se permite negocierea clauzelor contractuale de către bănci). Pentru a evita o astfel de situație este oportun de a elabora un contract model aplicabil tuturor prestatorilor de servicii de plată, dar la elaborarea căruia să participe instituțiile bancare ca entități interesate (cu titlu de exemplu poate fi adus contractul încheiat între bănci și Serviciul Fiscal de Stat aferent SIA CCDE, care este aprobat ca model prin ordinul SFS, dar elaborarea lui a avut loc cu participarea tuturor instituțiilor bancare, SFS prezentându-se în acest proces la</p>	<p>Nu se acceptă Modelul contractului privind participarea la SAPI este inclus în Cerințele tehnice și funcționale, care sunt disponibile tuturor participanților.</p>				

			<p>egal cu acestea din urmă, dar nu insistând pe poziția sa de autoritate publică;</p> <p>b) relațiile contractuale, aferente utilizării serviciilor SAPI trebuie să fie omogene. Aceasta presupune că prevederile contractuale trebuie să fie comune pentru toți, fapt care poate fi soluționat prin aprobarea unui model de contract, care să fie utilizat de către participanții la SAPI fără a fi făcute negocieri pe textul acestuia.</p> <p>Cu toate acestea, elaborarea unui astfel de model urmează a fi efectuată doar în cadrul unui proces de negociere prealabilă cu toate instituțiile bancare, pentru a asigura că prevederile contractului corespund posibilităților tehnice ale tuturor participanților și, totodată, nu afectează drepturile și interesele acestora.</p>	
-	BC „Moldova Agroindbank” SA	34	Lipsa obiecțiilor și a propunerilor	-
-	Depozitarul central unic al valorilor mobiliare	35		-
-	„Banca Comercială Română” SA	36		-
-	„Comerțbank” SA	37		-
-	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	38		-